

49101307 : สาขาวิชาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์

คำสำคัญ : สิ่งศิลาเงิน / พระบรมมหาราชวัง

กิริติ เอี่ยมคารา : สิ่งศิลาเงิน ในพระบรมมหาราชวัง. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ศ.ดร.ม.ร.ว. สุริยวุฒิ สุขสวัสดิ์. 146 หน้า.

วัตถุประสงค์ของการศึกษา สิ่งศิลาเงินในพระบรมมหาราชวัง: กรณีศึกษา ประติมากรรมสิ่งศิลาเงินในพระบรมมหาราชวัง โดยการเปรียบเทียบ (RELATIVE CHRONOLOGY) เพื่อจำแนกวัสดุที่ใช้แกะสลักสิ่งศิลาเงิน ลักษณะองค์ประกอบและที่มาของสิ่งศิลาเงิน ตลอดจนการศึกษาคติความเชื่อในการตั้งสิ่งศิลาเงินในพระบรมมหาราชวัง ผลของการศึกษาทำให้ทราบว่า ประติมากรรมสิ่งศิลาเงินที่ตั้งอยู่ในพระบรมมหาราชวัง แยกออกได้ 2 ขนาด คือขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก นอกจากนั้นยังสามารถจำแนกประเภทวัสดุที่ใช้ทำประติมากรรมสิ่งศิลาเงินได้ 3 ประเภทคือ

1. สิ่งศิลาเงินที่แกะสลักจากหินอ่อน มีสามคู่ออยู่ในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
2. สิ่งศิลาเงินที่แกะสลักจากหินก้อนเดียว มีสามคู่ออยู่ในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
3. สิ่งศิลาเงินที่ทำจากเทคนิคพิเศษพบมีจำนวนมากในพระบรมมหาราชวัง

ส่วนการตั้งประติมากรรมสิ่งศิลาเงินในพระบรมมหาราชวังอาจพิจารณาได้เป็น 2 แนวทาง คือ

1. การวางตำแหน่งสิ่งศิลาเงิน นั้นอาจเกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องสัตว์ผู้พิทักษ์หรือ ทวารบาล พุทธศาสนิกชนจีนยกย่องว่า สิ่งที่เป็นสัตว์ชั้นสูงทำหน้าที่ขับไล่สิ่งชั่วร้าย และพิทักษ์คุ้มกันพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ ในพระบรมมหาราชวังตั้งสิ่งศิลาเงินขนาดใหญ่ เพื่อเป็นทวารบาลบริเวณประตูต่างๆ ในเขตวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เขตพระราชฐานชั้นกลาง และเขตพระราชฐานชั้นใน

2. การตั้งสิ่งศิลาเงิน เพื่อประดับสถานที่โดยใช้สิ่งศิลาเงินขนาดเล็กตั้งประดับตามสถานที่ต่างๆในพระบรมมหาราชวัง โดยมีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนย้ายจนครั้งสุดท้ายในการบูรณะใหญ่ในปีพุทธศักราช 2525 ก่อนฉลองครบ 200 ปีกรุงรัตนโกสินทร์ และส่งอิทธิพลต่อภาพวาดจิตรกรรมฝาผนังเรื่องรามเกียรติ์ด้วย

ภาควิชาโบราณคดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

49101307 : MAJOR : HISTORICAL ARCHAEOLOGY

KEY WORD : CHINESE STONE LION / GRAND PALACE

KEERATI AEM-DARA : CHINESE STONE LION IN THE GRAND PALACE.

INDEPENDENT STUDY ADVISOR : PROF.M.R.SURIYAVUDH SUKHASVASTI,Ph.D. 146 pp.

The objective of the study on the Chinese Lion Statues in the Grand Palace by relative chronology for categorizing the materials used for carving the statues is to differentiate the character of the elements of which the statues were originated as well as the belief behind the placing of the statues.

The result of the study shows that the Chinese Lion Statues in the Grand Palace are of 2 kinds; the big one and the small one. Besides we can also categorize 3 types of materials made into the statues:

1. Three pairs of Chinese Lion Statues carved by marble. These are in Wat Phra Sri Rattana Sadsadaram.

2. Three pairs of Chinese Lion Statues carved by one single stone. These are in Wat Phra Sri Rattana Sadsadaram.

3. Chinese Lion Statues carved by special technique. These types are found numerous in the Grand Palace.

As for how to locate the Chinese Lion Statues in the Grand Palace, there are considerably 2 ways;

1. The place to locate the Chinese Lion Statues is related to the belief of the guarding spirits in forms of animals or the door guarding who can ward off the devils and protect the dharma of the Lord Buddha. In the Grand Palace which covers the areas of Wat Phra Sri Rattana Sadsadaram and in the central and inner courts, the big Chinese Lion Statues are erected to guard the doors.

2. The other way to use the Chinese Lion Statues is for decoration. There are a lot of places in the Grand Palace where ones can see the smaller lion statues standing still. The last relocation of the statues took place in 1982 before the Rattakosin Bicentennial Celebration. The influence of the Chinese Lion Statues can also be seen in the Rammayana Mural Painting.

Department of Archaeology Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009

Student's signature

Independent Study Advisor's signature